

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá cyklickou stavbou nýřanských vrstev (střední pennsylvan, moskov) v oblasti ložiska Slaný v kladensko-rakovnické pánvi. Hlavním cílem je vymezit plošně stálé cykly nýřanských vrstev a určit příčiny jejich vzniku. Na základě z vrtů sestavených korelačních schémat byla potvrzena plošná stálost 40 – 60 m mocných jednotek označovaných jako mezocykly. Celkem bylo vymezeno osm mezocyklů označovaných N0 – N7. Nově byl definován mezocyklus N7. Z map mocnosti a písčitosti mezocyklů byly odvozeny informace o rozdílech v subsidenci a distribuci klastického materiálu ve studovaném území v době sedimentace. Plošná stálost mezocyklů ukazuje, že je lze považovat za allocykly a jejich vznik souvisí s regionálním mechanismem. Pravidelnost a podobná mocnost a architektura pak naznačují, že mezocykly pravděpodobně představují záznam periodicky se opakujících událostí. Z publikovaných U-Pb CA-ID-TIMS radioisotopických stáří tonsteinů (tufů) v nýřanských vrstvách byla odhadnuta průměrná délka trvání jednotlivých mezocyklů na ~ 400 tis. let. Tato periodičita se významně blíží 413 tis. letům trvání Milankovičova cyklu dlouhé excentricity. Tento mechanismus prostřednictvím klimatických změn patrně ovlivňoval sedimentární prostředí (množství a distribuci ukládaného sedimentu v říčních systémech charakter fluvialního stylu) je proto považován za pravděpodobnou příčinu vzniku mezocyklů nýřanských vrstev. Pánevní subsidence vytvářela akomodační prostor pro distribuci a ukládání sedimentů v depocentru nýřanských vrstev a je patrně příčinou rozdílů v mocnosti a písčitosti jednotlivých mezocyklů.

Klíčová slova

Milankovičovy cykly, karbon, cyklická stavba, mezocyklus, nýřanské vrstvy, ložisko Slaný, kladensko-rakovnická pánev